

แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

Guidelines for the Management of Ban Tham Suea Village Ao Luek Tai Subdistrict, Ao Luek District, Krabi Province

Received 10 March 2022

Revised 14 March 2022

Accepted 25 April 2022

ชลิต ฉะยบพิมาย และพีรวิชญ์ สิงฆาพะ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

Chalit Chiabphimai and Peravich Singkhala

Rajamangala University of Technology Srivijaya

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพเชิงปรากฏการณ์วิทยานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สภาพการณ์การท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ และ 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสนทนากลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของชุมชน และการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางการท่องเที่ยว การวิเคราะห์ข้อมูลใช้หลักการอุปมาน สำหรับความเที่ยงตรงของข้อมูลใช้ 2 เทคนิค คือ การใช้เทคนิคสามเส้าแบบวิธีการที่แตกต่างและการใช้เทคนิคสามเส้าของผู้ให้ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการณ์การท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ได้แก่ 1.1) จุดเด่น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น กิจกรรมทางการท่องเที่ยว การบริการอาหารและของที่ระลึกที่นำเสนออัตลักษณ์ของชุมชน โดยการเชื่อมโยงเป็นเส้นทางการท่องเที่ยวเพื่อนำเสนอขายเป็นแพ็คเกจแก่นักท่องเที่ยว 1.2) จุดด้อย การตกแต่งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติถ้ำเสือน้อยไม่สอดคล้องตามหลักสถาปัตยกรรมแบบที่ยั่งยืน และการออกแบบสถาปัตยกรรมของที่พักรังไม่สอดคล้องตามหลักอารยสถาปัตย์เพื่อรองรับคนทั้งมวล 1.3) โอกาสความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีส่งผลต่อการประชาสัมพันธ์โปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชนต่อนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายได้สะดวกยิ่งขึ้น 1.4) อุปสรรค สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) และปรากฏการณ์ทางธรรมชาติส่งผลต่อข้อจำกัดในการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางการท่องเที่ยวบางประเภท และ 2) แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ได้แก่ 2.1) แนวทางการจัดการคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว 2.2) แนวทางการจัดการโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก 2.3) แนวทางการจัดการบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

คำสำคัญ: แนวทางการจัดการการท่องเที่ยว, การท่องเที่ยวชุมชน, ชุมชนบ้านถ้ำเสือ

Abstract

This phenomenological qualitative research aimed 1) to study the circumstance of community-based tourism management at Tham Suea village Ao Luek Tai subdistrict, Ao Luek district, Krabi province 2) to present guidelines for the management of Tham Suea village Ao Luek Tai subdistrict, Ao Luek district, Krabi province. The data collecting was sought by the

documents, textbooks, articles, e-documents related as well as focus group conducted with those involved at tourist attractions in the community and experts in tourism. The content analysis was employed to analyze the data. The finding showed that 1) in the aspect of strengths, weaknesses, opportunities and threats (SWOT) in the circumstance of community-based tourism management at Tham Suea village Ao Luek Tai subdistrict, Ao Luek district, Krabi province 2) Guideline for the management of Tham Suea village Ao Luek Tai subdistrict, Ao Luek district, Krabi province as follow: 2.1) guideline for the management of tourist attractions, products and services 2.2) guideline for the management of supporting infrastructure and amenities and 2.3) guideline for the management of tourism human capital's potential.

Keywords: Guideline for the Management, Community-based Tourism, Tham Suea Village

บทนำ

สถานที่ท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นสิ่งที่อยู่ตามธรรมชาติ เช่น ภูเขา แม่น้ำ ทะเล เกาะ ฯลฯ หรือแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี นับเป็นสิ่งดึงดูดใจแก่นักท่องเที่ยว (ปราโมชน์ รอดจำรัส, 2562: 81) ในจังหวัดฝั่งอันดามันนับเป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยว ที่มีลักษณะเฉพาะและความเป็นเอกลักษณ์ที่แตกต่างกัน ทำให้ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความหลากหลายสามารถดึงดูดตลาดนักท่องเที่ยวได้หลากหลายรูปแบบ และยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นำศึกษาหาความรู้ที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม สามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนในแต่ละยุคสมัยได้เป็นอย่างดี ทั้งสภาพเศรษฐกิจ สังคม หรือขนบธรรมเนียมประเพณี (แอนนา สำราญ วราภรณ์ เทพสัมฤทธิ์พร และอนเนก เหล่าธรรมทัศน์, 2562) จังหวัดกระบี่เป็นหนึ่งในจังหวัดฝั่งอันดามันที่มีการท่องเที่ยวเป็นกระแสหลักและสร้างรายได้หลักของจังหวัด เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยววิถีชุมชนที่สร้างประสบการณ์การเรียนรู้วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติได้อย่างหลากหลายทุกมิติของการท่องเที่ยว โดยชุมชนบ้านถ้ำเสือเป็นต้นแบบชุมชนท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ที่มีความพร้อมทุกด้าน เช่น ทรัพยากรภายในชุมชนที่โดดเด่น สถานที่พัก ผู้นำชุมชนและการบริหารจัดการที่ชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดกระบี่, 2561) ทั้งนี้ จากการสำรวจความประทับใจของนักท่องเที่ยวต่อชุมชนบ้านถ้ำเสือ พบว่า นักท่องเที่ยวไม่ประทับใจในด้านการรบกวนของแมลงและยุง ระบบไฟฟ้าไร้ปริดาโฮมสเตย์ขัดข้องบ่อยครั้งเมื่อเกิดฝนตก รวมถึงยังต้องพัฒนาป้ายบอกทิศทางไปยังท่าเรือต้นมะขาม ซึ่งเป็นจุดลงเรือเพื่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวหาดโคลนร้อนให้มีความชัดเจน รวมทั้งเพิ่มสาธารณูปโภคสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณท่าเรือมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังต้องปรับปรุงคุณภาพระบบน้ำประปาและเพิ่มการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน (อรอนงค์ เฝียบแหลม และจันทิรา รัตนรัตน์, 2562)

ถึงแม้ว่าประเทศไทยมีความได้เปรียบด้านการท่องเที่ยวอันเนื่องมาจากมีทรัพยากรพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย แต่จากการสำรวจสถานภาพของแหล่งท่องเที่ยวพบว่าแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมที่ต้องเร่งพัฒนาเพื่อให้เป็นที่พึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยที่ผ่านมายังไม่บรรลุวัตถุประสงค์และก่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งสาเหตุหนึ่งมาจากการขาดองค์ความรู้การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของผู้รับผิดชอบดูแล ทำให้เกิดผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวทั้งด้านความเสื่อมโทรมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่เหมาะสม (กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2558) การ

พัฒนาที่ปราศจากการวางแผนและการจัดการท่องเที่ยวที่ดีสามารถนำมาซึ่งผลกระทบด้านลบต่อชุมชนและสภาพแวดล้อม (กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, มปป.) ดังนั้น ความสมดุลและเชื่อมโยงระหว่างเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จึงเป็นจุดหมายของการพัฒนาที่ทำให้ประชาชนอยู่ดีมีสุขตลอดไป (จินตวีร์ เกษมสุข, 2557)

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้นจึงมีความสำคัญในการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการที่หลากหลายและแตกต่างกันตามลักษณะเฉพาะของนักท่องเที่ยวแต่ละบุคคล อีกทั้งเป็นการจัดการท่องเที่ยวเพื่อให้ชุมชนบ้านถ้ำเสือเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ นำไปสู่ผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์การท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ทราบถึงสภาพการณ์การท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ โดยใช้ข้อมูลดังกล่าวนี้ในการนำเสนอแนวทางการจัดการการท่องเที่ยว
2. ได้แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ โดยเป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวตามกรอบแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดองค์ประกอบการท่องเที่ยว ประยุกต์จากแนวคิดของ Buhalis (2000) ระบุว่ากรอบแนวคิดในการวิเคราะห์องค์ประกอบแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 1) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attractions) ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น รวมถึงกิจกรรมพิเศษ 2) เส้นทางคมนาคมและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) ได้แก่ ระบบการขนส่ง เส้นทางสถานี และยานพาหนะ 3) สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว (Amenities) ได้แก่ ที่พัก ร้านอาหาร ร้านค้าปลีก ร้านของฝากและของที่ระลึก และบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 4) แพคเกจที่พร้อมเสนอขาย (Available packages) ได้แก่ โปรแกรมการท่องเที่ยว 5) กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities) ได้แก่ กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวกระทำระหว่างท่องเที่ยว 6) บริการเสริมในแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary services) ได้แก่ ธนาคาร ไปรษณีย์ โรงพยาบาล เป็นต้น

2. แนวคิด SWOT analysis ประยุกต์จากแนวคิดของเอกชัย บุญยาธิฐาน (2553) ระบุว่า การวิเคราะห์ SWOT เข้าไปเกี่ยวข้องในการบริหารเชิงกลยุทธ์ของชุมชนโดยชุมชนนำกลยุทธ์มาใช้เพื่อประโยชน์ทางการแข่งขันหรือหาช่องทางในการทำธุรกิจ โดยใช้เป็นกรอบในการเดินสู่เป้าหมายของการบริหารจัดการ SWOT เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ประกอบด้วย 1) S มาจากคำว่า Strengths หมายถึง จุดเด่นหรือจุดแข็ง ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยอันเป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายใน

โดยชุมชนจะต้องใช้จุดนี้ให้เกิดประโยชน์ 2) W มาจากคำว่า Weaknesses หมายถึง จุดด้อยหรือจุดอ่อน ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายในเป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่าง ๆ ชุมชนจะต้องหาวิธีแก้ไขปัญหานั้น 3) O มาจากคำว่า Opportunities หมายถึง โอกาส ซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอกอันเป็นผลจากการที่สภาพแวดล้อมภายนอกของชุมชนเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริม โดยชุมชนต้องแสวงหาโอกาสอยู่เสมอ และ 4) T มาจากคำว่า Threats หมายถึง อุปสรรคซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอกอันเป็นข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก ชุมชนต้องพยายามขจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้ได้

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาโดยใช้กระบวนการวิธีเชิงคุณภาพเชิงปรากฏการณ์วิทยา ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารและศึกษาข้อมูลปฐมภูมิจากการสนทนากลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาในการวิจัย ประกอบไปด้วยกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย เครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

1. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ได้แก่ ผู้นำทางการท่องเที่ยว ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจที่พักแรม ผู้ประกอบการธุรกิจสปา จำนวน 6 คน
2. ผู้เชี่ยวชาญทางการท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ทางการท่องเที่ยวศึกษา (Tourism Studies) และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกทางด้านการศึกษา จำนวน 6 คน

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเพื่อการสนทนากลุ่มที่มีการวางแผนและกำหนดแนวคำถามหรือกรอบคำถามไว้พอประมาณ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การศึกษาเอกสารและการสนทนากลุ่ม โดยมีขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนการศึกษาเอกสาร โดยเก็บข้อมูลทุติยภูมิจากการศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสาร บทความ งานวิจัย และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับองค์ประกอบการท่องเที่ยวและแนวคิดการวิเคราะห์ SWOT เพื่อให้มีความรู้จากแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ 2) ขั้นตอนการสนทนากลุ่ม โดยเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากการสนทนากลุ่มจากแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อศึกษาสภาพการณ์การท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ได้แก่ ผู้นำทางการท่องเที่ยว ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจที่พักแรม ผู้ประกอบการธุรกิจสปา จำนวน 6 คน และ 3) ขั้นตอนการสนทนากลุ่ม โดยเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากการสนทนากลุ่มเพื่อรองรับผลการเสนอแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่กับผู้เชี่ยวชาญทางการท่องเที่ยว จำนวน 6 คน ตามแนวคิดของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงาน สกว. อ้างถึงในพิเชษฐ์ วงศ์เกียรติขจร (2559) ระบุว่าผู้เข้าร่วมในการสนทนาในแต่ละกลุ่มประมาณ 6-10 คน ซึ่งเลือกมาจากประชากรเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ผลข้อมูลวิจัยใช้หลักการอุปมาน โดยอาศัยการวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่ออธิบายผลที่เกิดขึ้น วิเคราะห์โดยแยกแยะจัดข้อมูลเข้าหมวดหมู่ ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์และจุดเด่นหรือจุดที่สำคัญของข้อมูล ส่วนการสังเคราะห์ ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลจำนวนสองสิ่งขึ้นไปมาทำการตีความและ

แปรผลเพื่อให้ข้อมูลเกิดความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแนวคิดและทฤษฎี การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์เพื่อให้เกิดความเที่ยงตรงของข้อมูลตามแนวคิดของ Denzin (1978) คือ การใช้เทคนิคสามเส้าแบบวิธีการที่แตกต่างและการใช้เทคนิคสามเส้าของผู้ให้ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สภาพการณ์การท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้แนวคิด SWOT Analysis เอกชัย บุญยาพิษฐาน (2553) ร่วมกับแนวคิดองค์ประกอบการท่องเที่ยวของ Buhalis (2000) ดังปรากฏในตารางที่ 1-4

ตารางที่ 1 จุดเด่นของการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

SWOT Analysis	องค์ประกอบการท่องเที่ยว
จุดเด่น (Strengths)	<p>สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attractions)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ด้านแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ได้แก่ ถ้ำผีหัวโต ปรากฏภาพเขียนสีบริเวณเพดานถ้ำและผนังถ้ำสมัยยุคก่อนประวัติศาสตร์ โดยสันนิษฐานว่ามีอายุราวประมาณ 2,000-3,000 ปี ถ้ำลอด ปรากฏหินงอกหินย้อยภายในถ้ำที่มีรูปร่างต่าง ๆ อาทิ รูปนางเงือก โดยมีโพรงถ้ำที่สามารถทะลุออกถึงกันได้สองฝั่ง ถ้ำเสือน้อย ปรากฏภาชนะดินเผาและภายในถ้ำโดยสันนิษฐานเป็นแหล่งอาศัยของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ อีกทั้งปรากฏหินงอกหินย้อยที่มีรูปร่างต่าง ๆ อาทิ รูปเสื่อ รวมถึงถ้ำอื่น ๆ อีก เช่น ถ้ำเทพนิมิตร์ ถ้ำนางฟ้า เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีน้ำพุร้อนประมื่อ แอ่งน้ำที่มีแรงดันผุดขึ้นมาจากใต้พื้นโลกอยู่ตลอดเวลา และหาดทรายร้อน หาดหินที่มีความร้อนระอุจากใต้ดินจนกลายเป็นไอร้อนลักษณะเป็นม่านควันในช่วงเช้า • ด้านแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ ฐานเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น โซนท่องเที่ยวถ้ำเสือใน เป็นพื้นที่สำหรับศึกษาข้อมูลบริบทของชุมชน โซนท่องเที่ยวท่าไร่ ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงและสัมผัสวิถีชีวิต ภูมิปัญญาของชุมชน โซนท่องเที่ยวต้นมะขาม เป็นพื้นที่เส้นทางสัมผัสธรรมชาติคลองมะรุ่ย เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีเขาวงกตซาฟารี แหล่งนันทนาการกลางแจ้งแห่งเดียวในจังหวัดกระบี่ • กิจกรรมพิเศษ ประเพณีแข่งเรือยาว 14 ฝีพายประจำปี ในงานประเพณีลอยกระทง <p>เส้นทางคมนาคมและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ด้านระบบการขนส่ง นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้โดยการเดินทางทางอากาศ ทางทางบก และทางน้ำ • ด้านเส้นทาง นำเสนอเส้นทางท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมนันทนาการหลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องตามความต้องการของนักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม รวมทั้งนำเสนอ

เส้นทางคมนาคมผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น คู่มือท่องเที่ยวชุมชนจังหวัดกระบี่ แผ่นพับ เป็นต้น

- ด้านสถานี นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้โดยเดินทางมายังท่าอากาศยานนานาชาติกระบี่ สถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดกระบี่ และท่าเรือภายในชุมชน
- ด้านยานพาหนะ นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวโดยเครื่องบิน เรือหัวโทง รถสองแถว รถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง เป็นต้น

ตารางที่ 1 (ต่อ)

SWOT Analysis	องค์ประกอบการท่องเที่ยว
จุดเด่น (Strengths)	<p>สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว (Amenities)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ด้านที่พัก อาทิ ไร่ปริดาโฮมสเตย์ ธุรกิจที่พักแรมที่อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (MICE) • ด้านร้านอาหาร เช่น แพฟักรักเลบริการอาหารทะเล ไร่ปริดาโฮมสเตย์บริการอาหารท้องถิ่น เป็นต้น • ด้านร้านค้าปลีก อาทิ ร้านสะดวกซื้อ • ด้านร้านของฝากและของที่ระลึก ได้แก่ ศูนย์โอท็อป (OTOP) เพื่อการท่องเที่ยวท่าตันมะขาม ไร่ปริดาโฮมสเตย์ศูนย์จำหน่ายของฝาก เช่น ผ้าปาเต๊ะพิมพ์ลายภาพเขียนสีโบราณ ขนมขี้มอด เป็นต้น <p>แพ็คเกจที่พร้อมเสนอขาย (Available packages)</p> <ul style="list-style-type: none"> • โปรแกรมท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ (โปรแกรมสปาธรรมชาติหาดโคลนร้อน) • โปรแกรมท่องเที่ยววิถี ศิลปะ วัฒนธรรม (5 โซนพัฒนาการท่องเที่ยว) <p>กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities)</p> <ul style="list-style-type: none"> • กิจกรรมท่องเที่ยวสปาธรรมชาติโคลนร้อน • กิจกรรมนั่งเรือหัวโทงและพายเรือคายัคชมถ้ำลอดและถ้ำผีหัวโต • กิจกรรมถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น งานจักสาน ขนมพื้นบ้าน ผ้าปาเต๊ะลายภาพเขียนสีโบราณ • กิจกรรมชมวิถีชีวิตพื้นบ้าน อาทิ การเพาะเลี้ยงหอยนางรม <p>กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (MICE)</p> <p>บริการเสริมในแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary services)</p> <ul style="list-style-type: none"> • สถานพยาบาลในระดับอำเภอ และระดับจังหวัด <p>ธนาคารในอำเภออ่าวลึก เช่น ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงไทย เป็นต้น</p>

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า จุดเด่นของการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ถ้ำ น้ำผุด และหาดทรายร้อน เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ฐานเรียนรู้ พื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมนันทนาการและไม้ซี้ นอกจากนี้ยังมี

ร้านอาหารและร้านของที่ระลึกที่นำเสนออัตลักษณ์ท้องถิ่นอีกด้วย โดยมีการสร้างเป็นเส้นทางท่องเที่ยว เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเพื่อนำเสนอขายเป็นแพ็คเกจสำหรับนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 2 จุดด้อยของการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภอลำเลียง จังหวัดกระบี่

SWOT Analysis	องค์ประกอบการท่องเที่ยว
จุดด้อย (Weaknesses)	<p>สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attractions)</p> <ul style="list-style-type: none"> ถ้ำเสือน้อยมีการตกแต่งภายในถ้ำที่ไม่กลมกลืนกับทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อาทิ ติดตั้งโคมไฟ chandelier <p>สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว (Amenities)</p> <ul style="list-style-type: none"> ธุรกิจที่พักยังขาดการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อคนทั้งมวล

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่า จุดด้อยของการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภอลำเลียง จังหวัดกระบี่ การตกแต่งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติถ้ำเสือน้อยไม่สอดคล้องตามหลักสถาปัตยกรรมแบบที่ยั่งยืนและการออกแบบสถาปัตยกรรมของที่พักรังที่ยังไม่สอดคล้องตามหลักอารยสถาปัตย์เพื่อรองรับคนทั้งมวล

ตารางที่ 3 โอกาสของการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภอลำเลียง จังหวัดกระบี่

SWOT Analysis	องค์ประกอบการท่องเที่ยว
โอกาส (Opportunities)	<p>สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attractions)</p> <ul style="list-style-type: none"> แหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ อาทิ หาดทรายร้อน หาดหินที่มีความร้อนระอุจากใต้ดินจนกลายเป็นไอร้อนลักษณะเป็นม่านควันในช่วงเช้า นับเป็นอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ที่มีความโดดเด่นสามารถนำเสนอเป็น Unseen Thailand ได้ <p>สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว (Amenities)</p> <ul style="list-style-type: none"> จากการที่บ้านถ้ำเสือได้รับรางวัลชนะเลิศหมู่บ้านสะอาดถนนสวยระดับจังหวัด ประจำปี 2552 ส่งผลต่อการยกระดับการปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อเป็นหมู่บ้านต้นแบบได้ในอนาคต <p>แพ็คเกจที่พร้อมเสนอขาย (Available packages)</p> <ul style="list-style-type: none"> ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีส่งผลต่อการประชาสัมพันธ์โปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชน โดยใช้สื่อใหม่เป็นช่องทางนำเสนอข้อมูลต่อนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายได้สะดวกยิ่งขึ้น ส่งผลต่อการรับรู้ถึงเอกลักษณ์ของชุมชนและสามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังชุมชนบ้านถ้ำเสือ

จากตารางที่ 3 สรุปได้ว่า โอกาสของการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภอลำเลียง จังหวัดกระบี่ อัตลักษณ์เชิงพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ (หาดทรายร้อน) สามารถนำเสนอเป็น Unseen Thailand ได้ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีส่งผลต่อการประชาสัมพันธ์โปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชนโดยใช้สื่อใหม่เป็นช่องทางนำเสนอข้อมูลต่อนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายได้สะดวกยิ่งขึ้น

ตารางที่ 4 อุปสรรคของการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

SWOT Analysis	องค์ประกอบการท่องเที่ยว
อุปสรรค (Threats)	<p>สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attractions)</p> <ul style="list-style-type: none"> • แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น อาทิ ฐานเรียนรู้ต่าง ๆ ต้องปิดตัวลงเนื่องจากผลกระทบของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) • กิจกรรมพิเศษ อาทิ ประเพณีแข่งเรือยาว ไม่สามารถจัดได้เนื่องจากผลกระทบของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) <p>เส้นทางคมนาคมและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)</p> <p>กิจกรรมนั่งเรือหัวโทงชมถ้ำลอด มีข้อจำกัดด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากเรือหัวโทงสามารถลอดได้เฉพาะช่วงน้ำลงเท่านั้น</p> <p>แพ็คเกจที่พร้อมเสนอสาย (Available packages)</p> <p>โปรแกรมท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ (โปรแกรมสปาธรรมชาติหาดโคลนร้อน) มีข้อจำกัดด้านเวลา กล่าวคือ สามารถทำกิจกรรมได้เฉพาะเช้ามืดของวันขึ้นหรือแรม 3-6 ค่ำ ของทุกเดือนเท่านั้น</p> <p>กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities)</p> <p>กิจกรรมท่องเที่ยวสปาธรรมชาติโคลนร้อนสามารถทำกิจกรรมได้เฉพาะเช้ามืดของวันขึ้นหรือแรม 3-6 ค่ำ ของทุกเดือนเท่านั้น</p>

จากตารางที่ 4 สรุปได้ว่า อุปสรรคของการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) และปรากฏการณ์ทางธรรมชาติส่งผลต่อข้อจำกัดในการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางการท่องเที่ยวบางประเภท

ตอนที่ 2 แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

จากการวิเคราะห์ SWOT ของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ บนพื้นฐานของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2564) (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559: ช-ช) ซึ่งได้กำหนดเป็น 3 แนวทาง ดังปรากฏในตารางที่ 5-7

ตารางที่ 5 แนวทางการจัดการคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการด้านการท่องเที่ยว

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1	อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรภายในถ้ำเสือน้อยอย่างยั่งยืน	เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในถ้ำให้มีความกลมกลืน	- กลุ่มพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนบ้านถ้ำเสือ - หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

		กับทรัพยากรทางธรรมชาติ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	
2	ยกระดับแพ็คเกจที่พร้อมเสนอขายทุกช่วงเวลา	เพื่อยกระดับรายการนำเที่ยวของชุมชนให้ครอบคลุมทุกช่วงเวลาและสถานที่ให้สามารถนำเสนอขายแก่นักท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี	- กลุ่มพัฒนาการท่องเที่ยว ชุมชนบ้านถ้ำเสือ - ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว - หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง
3	พัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว	เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์โคลนร้อนเพื่อการท่องเที่ยว โดยพิจารณาถึงการค้นหาอัตลักษณ์ทางการท่องเที่ยว การเชื่อมโยงเรื่องเล่ากับบรรจุภัณฑ์ รวมถึงการส่งเสริมมูลค่าของผลิตภัณฑ์	- กลุ่มพัฒนาการท่องเที่ยว ชุมชนบ้านถ้ำเสือ - ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว - สถาบันทางการศึกษา

จากตารางที่ 5 สรุปได้ว่า แนวทางการจัดการคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการด้านการท่องเที่ยว เป็นแนวทางที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการด้านการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน โดยในบริบทของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ควรเน้นการจัดการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวตามหลักสถาปัตยกรรมแบบที่ยั่งยืน รวมทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวและการนำเสนอแพ็คเกจที่พร้อมเสนอขายในทุกช่วงเวลา เพื่อส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยว โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวในทุกกระบวนการ

ตารางที่ 6 แนวทางการจัดการโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1	ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกของที่พักรแรม	เพื่อเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับคนทั้งหมด โดยพิจารณาถึงมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนด และความกลมกลืนกับทรัพยากรทางธรรมชาติในพื้นที่	- ผู้ประกอบการธุรกิจที่พักรแรม ของชุมชนบ้านถ้ำเสือ

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
2	ปรับปรุงสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ของฐานเรียนรู้ของชุมชนบ้านถ้ำเสือ	เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ของฐานเรียนรู้ของชุมชนบ้านถ้ำเสือสำหรับให้บริการนักท่องเที่ยวภายหลังการผ่อนคลายมาตรการป้องกันโรคระบาดของโรค	- กลุ่มพัฒนาการท่องเที่ยว ชุมชนบ้านถ้ำเสือ - ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว - หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

ติดเชื้อไวรัส โควิด
2019 (covid-19)

จากตารางที่ 6 สรุปได้ว่า แนวทางการจัดการโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นแนวทางที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยในบริบทของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ควรเน้นปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวรวมทั้งมวลของที่พัก รวมถึงปรับปรุงสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ของฐานเรียนรู้ของชุมชนบ้านถ้ำเสือสำหรับให้บริการนักท่องเที่ยวภายหลังการผ่อนคลายมาตรการป้องกัน การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19)

ตารางที่ 7 แนวทางการจัดการบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1	ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับ การออกแบบสถาปัตยกรรม แบบที่ยั่งยืน	เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ เกี่ยวกับงานออกแบบที่คำนึงถึง ระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม และ ความยั่งยืนของธรรมชาติ เพื่อ เกิดผลกระทบเชิงลบต่อ สิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด นำไปสู่ ความเปลี่ยนแปลงและคงอยู่ ของคนในรุ่นถัดไป	- ผู้ประกอบการธุรกิจที่พักแรม ของชุมชนบ้านถ้ำเสือ - กลุ่มพัฒนาการท่องเที่ยว ชุมชนบ้านถ้ำเสือ

จากตารางที่ 7 สรุปได้ว่า แนวทางการจัดการบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเป็นแนวทางที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว โดยในบริบทของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ควรเน้นด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับงานออกแบบที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของธรรมชาติ เพื่อเกิดผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

การอภิปรายผล

1. สภาพการณ์การท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ จุดเด่นของการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ถ้ำ น้ำผุด และหาดทรายร้อน เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ฐานเรียนรู้ พื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมนันทนาการและไม้ซุง รวมถึงกิจกรรมนันทนาการพิเศษ นอกจากนี้ยังมีร้านอาหารและร้านของที่ระลึกที่นำเสนออัตลักษณ์ท้องถิ่นอีกด้วย โดยมีการสร้างเป็นเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเพื่อนำเสนอขายเป็นแพ็คเกจสำหรับนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับ แอนนา สำราญ วราภรณ์ เทพสัมฤทธิ์พร และอนเนก เหล่าธรรมทัศน์ (2562: 78) ระบุว่า ศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประกอบด้วย ศักยภาพในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน มีสิ่งดึงดูดใจและสิ่งที่ไม่ได้คือการบริการที่ประทับใจ การคมนาคมขนส่งสะดวกสบายทำให้นักท่องเที่ยวสามารถ

เข้าถึงสถานที่ต่าง ๆ อีกทั้งยังสอดคล้องกับคณิต เขียววิชัย (2555: 67) ระบุว่า แหล่งนันทนาการมีกิจกรรมหลายประเภทซึ่งจะช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้ธรรมชาติทั้งพืชและสัตว์ โบราณคดี ประวัติศาสตร์ ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมของมนุษย์ในยุคต่าง ๆ การที่ได้เรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยสร้างความประทับใจ ความรัก ความผูกพันต่อสถานที่และกิจกรรมที่จัดขึ้น ด้วยเหตุดังกล่าวนี้กิจกรรมนันทนาการจึงสามารถนำมาใช้เพื่อส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

จุดด้อยของการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ การตกแต่งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติถ้ำเสือน้อยไม่สอดคล้องตามหลักสถาปัตยกรรมแบบที่ยั่งยืน สอดคล้องกับทิพวรรณ พุ่มมณี (2561: 85) ระบุว่า สิ่งก่อสร้างที่ไม่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมเป็นการทำลายภูมิทัศน์อันงดงามดั้งเดิมทั้งในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อีกทั้งยังสอดคล้องกับชิลฎา เบ็ดเสร็จ (2550: 54) ระบุว่า ในปัจจุบันกระแสการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้มนุษย์มีการปรับตัวและแข่งขันเพื่อให้ทันกับสภาพที่เกิดขึ้น ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และรับเอาความสะดวกรสบายจนบางครั้งทำให้มนุษย์มองข้ามสภาพแวดล้อมและสิ่งรอบข้างอันมีประโยชน์ จนเกิดปัญหาด้านการทำลายสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติโดยทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว และการออกแบบสถาปัตยกรรมของที่พักแรมที่ยังไม่สอดคล้องตามหลักอารยสถาปัตย์เพื่อรองรับคนทั้งมวล สอดคล้องกับมนชिरดา ทองเกิด (2563: 371) ระบุว่า ในการพัฒนาธุรกิจที่พักแรม โดยที่ไม่ได้คำนึงถึงการออกแบบไว้สำหรับผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสต่าง ๆ ที่มีข้อจำกัดในการใช้หรือเข้าถึงสิ่งแวดล้อม สถานที่ และสิ่งของเครื่องใช้ทั่ว ๆ ไปในสังคมนั้น ทำให้กลุ่มผู้ด้อยโอกาสดังกล่าวเป็นจำนวนมากต้องประสบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการใช้ชีวิตกับครอบครัวและสังคม

โอกาสของการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีส่งผลต่อการประชาสัมพันธ์โปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชน โดยใช้สื่อใหม่เป็นช่องทางนำเสนอข้อมูลต่อนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายได้สะดวกยิ่งขึ้น สอดคล้องกับชิลิต เฉียบพิมาย และคณะ (2563: 21) ระบุว่า หลายหน่วยงาน หลายองค์กร รวมถึงปัจเจกบุคคลได้ปรับใช้ประโยชน์จากสื่อใหม่เข้ากับการดำเนินชีวิตและภารกิจต่าง ๆ อันเนื่องมาจากความสะดวกในการทำงานและเข้าถึงกลุ่มคนทุกประเภทได้อย่างง่ายและสอดคล้องกับความสนใจในยุคปัจจุบัน

อุปสรรคของการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ คือ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ส่งผลต่อข้อจำกัดในการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางการท่องเที่ยวบางประเภท สอดคล้องกับอริสรา เสยานนท์ (2560) ระบุว่า การเกิดภัยธรรมชาติและโรคระบาดส่งผลกระทบต่อธุรกิจท่องเที่ยวโดยตรง และสอดคล้องกับคันสนีย์ กระจ่างโฉม กรวรรณ สังขกร และนิเวศน์ พูนสุขเจริญ (2564) ระบุว่า ผู้ประกอบการต่างได้รับผลกระทบโดยตรงจากการลดลงของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทำให้บางแห่งต้องปิดกิจการ โดยเฉพาะกิจการที่มีขนาดเล็ก เงินทุนไม่มากนัก สภาพคล่องระยะเวลานานการดำรงชีวิตในปัจจุบัน นอกจากต้องดูแลตัวเองเพื่อป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด 2019 ยังต้องหาแนวทางในการลดต้นทุน บางแห่งอาจต้องลดมาตรฐานการให้บริการเพื่อประคองธุรกิจให้คงอยู่ได้นานที่สุด สถานที่ท่องเที่ยวและสถานประกอบการบางแห่งเริ่มทรุดโทรม เนื่องจากต้องหยุดดำเนินการในระยะเวลาหนึ่ง

2. แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

แนวทางการจัดการคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการด้านการท่องเที่ยว เป็นแนวทางที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการด้านการท่องเที่ยวให้เกิด

ความสมดุลและยั่งยืน โดยในบริบทของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ควรเน้นการจัดการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวตามหลักสถาปัตยกรรมแบบที่ยั่งยืน ปราณิศา บุญคำ (2563) ระบุว่า การวางแผนโครงการ การออกแบบ ก่อสร้างและจัดการโครงการสามารถบูรณาการแนวคิดของ SDGs การพัฒนาดังกล่าวควรเกิดจากความร่วมมือขององค์กรวิชาชีพและสถาบันการศึกษาด้านภูมิสถาปัตยกรรมในการเผยแพร่ความรู้ด้านนี้ให้กว้างขวางขึ้น รวมทั้งด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว และการนำเสนอแพ็คเกจที่พร้อมเสนอขายในทุกช่วงเวลาเพื่อส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยว โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวในทุกกระบวนการ สอดคล้องกับ นิจกานต์ หนูไธโร และเกดศิริ เจริญวิศาล (2557) ระบุว่า การตลาดอย่างยั่งยืนเป็นการวางแผนการจัดองค์การการปฏิบัติและการควบคุมทรัพยากรและโปรแกรมทางการตลาดเพื่อตอบสนองความจำเป็นและความต้องการของนักท่องเที่ยว ในขณะที่ต้องคำนึงถึงบรรทัดฐานทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการจัดการโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นแนวทางที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยในบริบทของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ควรเน้นปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับคนทั้งมวลของที่พัก สอดคล้องกับสุภาภรณ์ ประสงค์ทัน ครินธร ฐานันดรสุข และसानนิตย์ เจริญบุญประเสริฐ (2564) ระบุว่า หน่วยงานภาครัฐควรให้ความสำคัญกับกลุ่มนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้รวมถึงดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่ได้วางไว้ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกกับกลุ่มผู้สูงอายุ และการประสานงานร่วมกับภาคเอกชนเพื่อให้เกิดการดำเนินงานในทางทิศทางเดียวกัน รวมทั้งผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวควรฝึกอบรมบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริการผู้สูงอายุ

แนวทางการจัดการบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเป็นแนวทางที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว โดยในบริบทของชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ควรเน้นด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับงานออกแบบที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของธรรมชาติ เพื่อเกิดผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด สอดคล้องกับตรีชาติ เล่าแก้วหนู (2560) ระบุว่าแนวทางหลักในการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ดังกล่าว ประกอบด้วย การสร้างจิตสำนึกเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งการป้องกันภัยคุกคามจากมนุษย์และธรรมชาติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อาทิ ถ้ำ ควรพัฒนาตามหลักสถาปัตยกรรมสีเขียว หากสิ่งก่อสร้างที่ไม่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมนั้นจะเป็นการทำลายภูมิทัศน์อันงดงามดั้งเดิมทั้งในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรจัดทำงานวิจัยด้านการพัฒนาที่พักตามหลักอารยสถาปัตย์เพื่อรองรับคนทั้งมวล และงานวิจัยด้านการออกแบบที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของธรรมชาติ เพื่อเกิดผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนากำลังคนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวชายฝั่งวิถีใหม่ กิจกรรมที่ 4.2 พัฒนาต้นแบบระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวชายฝั่งวิถีใหม่ (Coastal Tourism) ฝั่งอันดามัน ในกิจกรรมย่อยที่ 1 ประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวตาม

มาตรฐานเชิงพื้นที่ ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยที่ให้การสนับสนุนงบประมาณในโครงการนี้

เอกสารอ้างอิง

- กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). *มาตรฐานการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: กรมการท่องเที่ยว.
- กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (มปป.). *แผนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของอาเซียน พ.ศ. 2559-2568*. กรุงเทพฯ: กรมการท่องเที่ยว.
- คณิต เขียววิชัย. (2555). แหล่งนันทนาการเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยว. *วารสารกระแสวัฒนธรรม*, 13(24), 67-74.
- จินตวีร์ เกษมสุข. (2557). *หลักการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลิต เฉียบพิมาย เฉลิมเกียรติ เพ็ญแก้ว ศรีณย์ธร บุญพิทักษ์ และบุญญสิดา บุชปะเกศ. (2563). บทบาทของอินเทอร์เน็ต เทคโนโลยี ดิจิทัล และสื่อสังคมในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (โควิด-19). ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย ครั้งที่ 14* (น. 21). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา.
- ทิลฎา เบ็ดเสร็จ. (2550). ศิลปกรรมท้องถิ่นภาคใต้ (ถ้าผีหัวโต อำเภ่อ่าวลึก จังหวัดกระบี่) : การสร้างสรรค์ผลงานทางด้านศิลปะการแสดง, *RUSAMILAE JOURNAL*, 28(2), 54-59.
- ตรีชาติ เล่าแก้วหนู. (2560). การกำหนดขอบเขตเมืองเก่าภูเก็ต. *วารสารวิชาการสถาปัตยกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 66(2017), 55-68.
- นิจกานต์ หนูอุไร และเกศศิริ เจริญวิศาล. (2557: 14). การตลาดอย่างยั่งยืนสำหรับการท่องเที่ยว. *วารสารนักบริหาร*, 34(2), 3-16.
- ทิพวรรณ พุ่มมณี. (2561). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปราโมชน์ รอดจรรย์ส. (2562). *พฤติกรรมนักท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปราณิศา บุญค้ำ. (2563). บทบาทของงานภูมิสถาปัตยกรรมต่อการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษา สวนผักปลอดสารพิษ อุทยานเรียนรู้ปวย 100 ปี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. *วารสารวิชาการภูมิสถาปัตยกรรม*, 2(1), 111-143.
- พิเชษฐ์ วงศ์เกียรติขจร. (2559). *การวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: บริษัท ส.เอเชียเพรส (1989) จำกัด.
- มนษิรดา ทองเกิด. (2563). การพัฒนาธุรกิจที่พัฒนาตามแนวทางอารยสถาปัตย์. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 13(2), 359-373.
- สุภาภรณ์ ประสงค์ทัน ครินทร์ ฐานันดรสุข และसानนิตย์ เจริญบุญประเสริฐ. (2564). การท่องเที่ยวผู้สูงอายุ: การสำรวจข้อจำกัดทางการท่องเที่ยว กิจกรรมนันทนาการ และความตั้งใจในการเดินทางท่องเที่ยว. *วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก*, 10(1), 119-131.
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดกระบี่. (2561). *คู่มือท่องเที่ยวชุมชนจังหวัดกระบี่ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน*. กระบี่: สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดกระบี่.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2559). *แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564)*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

- อรอนงค์ เฌียบแหลม และจันทิรา รัตนรัตน์. (2562). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาเยือนชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่. *วารสารการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*, 8(4) 42-54.
- อริสรา เสยานนท์. (2560). *การประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- เอกชัย บุญยาธิฐาน. (2553). *คู่มือวิเคราะห์ SWOT อย่างมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: บริษัท ส.เอเซียเพรส (1989) จำกัด.
- แอนนา สำราญ วราภรณ์ เทพสัมฤทธิ์พร และอเนก เหล่าธรรมทัศน์. (2562). การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฝั่งอันดามัน. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*, 15(2), 70-85.
- Buhalis, D. 2000. Marketing the competitive destination of the future. *Tourism management*, 21(1), 97-116.
- Denzin, N. (1978). *Sociological Methods: A Sourcebook*. NY: McGraw Hill.